

STATNETT SF
Postboks 4904 Nydalen
0423 OSLO

Vår dato: 30.11.2020
Vår ref.: 202010192-4
Arkiv: 617
Deres dato: 28.08.2020
Deres ref.:

Saksbehandler:
Marie Louise Sundheim

Nye Hamang transformatorstasjon – godkjenning av miljø-, transport- og anleggsplan del 1, Stasjonstomt

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) viser til deres brev datert 28.08.2020 vedlagt miljø-, transport- og anleggsplan (MTA) av 28.08.2020 for Nye Hamang transformatorstasjon – del 1.

Vedtak

NVE godkjenner fremlagte miljø-, transport- og anleggsplan for bygging av Nye Hamang transformatorstasjon i Bærum kommune. Vedtaket er gjort med hjemmel i konsesjonen datert 01.07.2020 post 10 (NVE ref.: 201006400-130)

Vårt vedtak forutsetter at fremlagte plan er i samsvar med vilkår og forutsetninger gitt i konsesjonen.

Vilkår for godkjenning av miljø-, transport- og anleggsplan:

- Dere skal orientere NVE om når anleggsarbeidet starter, ved viktige og/eller kritiske faser ved byggearbeidet og når anlegget blir satt i drift.
- Entreprenører skal gjøres kjent med MTA og dette vedtaket.
- Statnett skal innen rimelig tid varsle innbyggerne i området som berøres av stengning av vei grunnet anleggsarbeider.
- Det skal brukes matter ved sprengningsarbeidene for å unngå at sprengingsstein spres utover området.
- Statnett kan kun gå i gang med anleggsarbeider hvor det ikke er risiko for spredning av fremmede arter før kartlegging er gjennomført, jf. liste i kap. 3.5. Rapport for kartlegging og håndtering av fremmede arter skal forelegges NVE.
- Dersom dere avdekker avvik som har medført, eller kan medføre betydelig skade på miljøet, skal dette umiddelbart rapporteres til NVE. Rapporteringen må også angi hvilke tiltak som er, eller vil bli iverksatt for å lukke avviket, hindre gjentakelser og avbøte mulige skader.

NVE understreker at planene ikke skal fravikes uten vår godkjenning. Planene gjelder for bygging, drift og vedlikehold av anlegget. Vi kan stille krav om ytterligere detaljering og dokumentasjon for hele eller deler av anlegget ved senere tidspunkt.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 22 95 95 95, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 52-54
Capitolgården
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

NVE kan følge opp anlegget med tilsyn med hjemmel i energiloven kapittel 10.

Vi gjør oppmerksom på at tiltakshaver må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter før anleggsarbeidene starter.

1. Bakgrunn

Statnett SF fikk den 01.07.2020 anleggskonsesjon til å bygge nye Hamang transformatorstasjon. Konsesjonen gir Statnett tillatelse til endringer beskrevet i endringssøknaden til eksisterende konsesjon for ny transformatorstasjon på Hamang.

Stasjonen skal erstatte dagens Hamang transformatorstasjon, og skal etableres over den nye E16 tunnelen (Bjørngårdstunellen). Stasjonstomten er klargjort av Statens vegvesen. Ettersom de ulike aktivitetene og fasene av prosjektet er separert i tid og rom, har Statnett besluttet å utarbeide separate MTA-planer for de ulike delene av prosjektet. MTA for Nye Hamang transformatorstasjon – del 1 omfatter alle aktiviteter som ikke er relatert til muffehus med føringsvei eller riving av eksisterende Hamang stasjon.

Bakgrunnen for byggingen av den nye trafostasjonen er at eksisterende stasjon er gammel. Dette, sammen med forventet forbruksøkning, gir behov for økt kapasitet i hovedstrømnettet for å sikre fremtidig strømforsyning. Eksisterende Hamang transformatorstasjon skal rives etter den nye stasjonen er idriftsatt og dagens stasjonsareal skal frigjøres til boligareal.

Det fremgår av MTA-planen at Statnett SF har utarbeidet planen i dialog med berørte parter, kommunen, Fylkeskommunen, Statens vegvesen og Elvia AS. Saken var nylig konsesjonsbehandlet i NVE. NVE mottok ingen klager på konsesjonsvedtaket av 01.07.2020.

MTA-plan for Nye Hamang transformatorstasjon ble sendt på høring med 3 ukers frist den 10.09.2020. Planen ble sendt på høring til Bærum kommune, Viken fylkeskommune, Fylkesmannen i Oslo og Viken, Statens Vegvesen, Elvia AS, sameiet Hamang gård og sameiet Hamang Terrasse 5. Planen lå ute på NVE.no og Statnett.no for gjennomlesning.

NVE har mottatt fem innspill til MTA for Nye Hamang transformatorstasjon. Disse er sammenfattet under. Statnett sine kommentarer til innspillene (datert 08.10.2020) står i kursiv under den aktuelle høringsuttalelse.

2. Innkomne merknader

Fylkesmannen i Oslo og Viken har i epost datert 28.09.2020 ingen konkrete merknader til MTA-planen slik den foreligger.

Bærum kommune skriver i epost datert 25.09.2020 at kommunen ikke har vesentlige merknader til MTA-planen som var på høring. Kommunen forutsetter at Statnett SF er innforstått med at det vil være behov for dialog mellom Statnett SF og kommunens tekniske etater for å avklare tekniske og praktiske løsninger i den endelige prosjektering og ved gjennomføring av byggefasen. Videre skriver kommunen at følgende forhold må ivaretas:

- Det skal utarbeides en plan for hvordan konflikten med VA-anlegg skal løses. Planen må godkjennes av Bærum kommune Vann og Avløp før tiltak igangsettes.
- Dersom forurensning avdekkes underveis er tiltakshaver ansvarlig for å utarbeide en tiltaksplan som oversendes forurensningsmyndigheten i kommunen.

- Tiltaket berører Franzefossveien og Hamang Terrasse som har status som kommunale veier. Det må søkes om gravetillatelse i hver kommunal vei separat.

Statnett bekrefter at de er innforståtte med at det vil være behov for dialog mellom Statnett og Bærum kommune for å avklare tekniske og praktiske løsninger.

Viken fylkeskommune har i brev datert 28.09.2020 skrevet at de vil minne om at det er en automatisk fredet steinalderlokalitet i området. Lokaliteten ble utvidet under arkeologisk registrering i år, slik at avgrensingen i kartvedlegget merket «Vedlegg 1_situasjonsplan», ikke stemmer. Korrekt avgrensing er imidlertid vist i kart i selve MTA-planen. De kan ikke se at noen av de omtalte tiltakene vil virke inn på dette kulturminnet, og har derfor ingen merknad i denne saken.

Statnett bekrefter at den utvidede automatisk fredete steinalderlokaliteten i området er kjent og korrekt tegnet inn på kart. Statnett skriver videre at bygging av nye Hamang transformatorstasjon og anleggsarbeid med stasjonsbygning vil ikke berøre lokaliteten.

Sameiene Hamang terrasse 55 og Sameiet Hamang gård skriver i felles uttalelse datert 29.09.2020 at gitt NVEs innvilgning av konsesjon med tilhørende betingelser, har de ingen innvendinger mot MTA-planen. Sameiene understreker prosjektets ansvar for å sikre forsvarlig vintervedlikehold under anleggsperioden og viser til deres innspill på møte 11.08.2020. Sameiene ber om å få tidlig varsel om eventuelle endringer i planene for gjennomføring av anlegget, spesielt om endringer i tilgjengelighet til boligene i Hamang terrasse.

Statnett bekrefter at de og entreprenøren vil fortsette dialogen med naboer og å informere underveis. Vintervedlikehold og vask av vei er del av kontrakten med entreprenør. Statnett skriver videre at mulighet for å øke veibredden må vurderes underveis i prosjektet.

Heidi Elisabeth Krossen etterspør svar på flere spørsmål i eposter datert 25.09.2020. Statnett kommenterte på høringsuttalelsen i brev datert 08.10.2020

- Hva slags trafikk skal det gå på den nye permanente veien mellom Ringeriksveien og Hamang terrasse?
- Hvor mange luftledninger skal gå fra nye Hamang transformatorstasjon og videre i retning Sandvika/Oslo, bl.a. i retning muffehuset? Hvor høyt over bakken kommer ledningene?
- Hvor går dagens byggeforbudsone, eventuelt endringer?
- Hvilken stråling vil Hamang terrasse 55 utsettes for?
- Hamang terrasse har allerede vært utsatt for årevis med veiarbeider med mye støy. Krossen påpeker at det nå varsles om ytterligere år med støy fra anleggsarbeidene fra nye Hamang transformatorstasjon, muffehus og ledningsprosjekt, i tillegg til den eventuelle boligutbyggingen som planlegges for på dagens stasjonstomt og at denne totaliteten er å regnes som varig høyt støynivå. Krossen spør om hvilke støytiltak som er planlagt for Hamang terrasse?
- Hva slags plan er det for adkomst til og fra boligene i Hamang terrasse?

Til spørsmålet om bruk av ny permanent adkomstveg fra Ringeriksveien skriver Statnett at den svært sjelden skal brukes, da den kun er tiltenkt brukt ved transport av transformatorer.

Statnett skriver videre at spørsmål angående luftledningene avhenger av konsesjonsbehandlingen for ny forbindelse Hamang-Bærum-Smestad. I retning Sylling, dvs. vestover, vil ledningene føres direkte inn i ny stasjon fra masten på vestsiden av Sandvikselva.

Videre skriver Statnett at ny luftledning vil ha likt byggeforbudsbelte (etter muffehuset) som dagens ledning, men en kabelforbindelse har smalere. Dette er beskrevet i konsesjonssøknaden for Hamang-Bærum-Smestad. Dette avhenger også, i retning Bærum, av konsesjonsbehandlingen for ny forbindelse Hamang-Bærum-Smestad.

Statnett skriver at det er ikke beregnet endringer i magnetfelt for Hamang terrasse 55. Se ev. vedlegg 2 Magnetfeltberegninger i endringsøknaden fra september 2019. Når ny stasjon settes i drift vil ledningene som går langs Hamang Terrasse og Hamang gård fjernes, slik at det ikke vil være noen høyspentanlegg i tilstrekkelig nærhet til å danne magnetfelt i Hamang terrasse. Statnett viser til kapittel 6 i MTA-planen som redegjør for avbøtende tiltak i anleggsperioden, relatert til allmenferdsel, myke trafikanter, forurensning, mm.

Statnett skriver at veiene i området vil være åpne for ferdsel. Stengning av ett felt i Franzefossveien er planlagt i deler av perioden. Det vil bli laget en midlertidig gang- og sykkelvei til Hamang terrasse og Hamang gård fra Franzefossveien.

3. NVEs vurderinger

NVE vil i dette kapittelet vurdere de hensynene som er aktuelle for godkjenningen av MTA for nye Hamang transformatorstasjon – Del 1, stasjonstomta. Vi vil herunder kun omtale høringsuttalelser som gjelder for MTA del 1 – stasjonstomta.

Vi mener at Statnett SF har laget en god plan som ivaretar hensynet til miljø og landskap og sikrer at de negative konsekvensene av tiltaket blir minst mulig innenfor den konsesjonen som er gitt. NVE forutsetter at Statnett SF ved anleggsarbeidet følger beskrivelsen i MTA, og vi mener det ikke er nødvendig å gjøre en vurdering av alle temaene som MTA beskriver. I dette kapittelet vil vi kun gjøre en vurdering av de temaene i MTA hvor det er ytterligere behov for avklaring med NVE. Disse temaene er omtalt i det følgende.

3.1 Kulturminner

I anleggskonsesjonen er det satt vilkår om at «konsesjonær skal avklare undersøkelsesplikten etter kulturminneloven § 9 før miljø-, transport- og anleggsplanen blir godkjent». I MTA går det frem at Viken fylkeskommune gjennomførte kulturminneregistrering våren 2020. Det ble ikke registrert ytterligere automatisk fredede kulturminner. Det er derfor ikke registrert automatisk fredet kulturminner som påvirker stasjonstomten. Viken fylkeskommune minnet i sin høringsuttale til MTA på at det er en utvidet automatisk fredet steinalderlokalitet i området. Statnett viser til at de er kjent med denne lokaliteten og at den er tegnet inn på MTA-kartet. Byggingen av nye Hamang transformatorstasjon og anleggsarbeidene med stasjonsbygningen vil ikke berøre denne lokaliteten.

NVE legger til grunn at dersom det under anleggsarbeidet skulle vise seg at arbeidet berører et kulturminne, skal den respektive fylkeskommunen underrettes og arbeidet stanses i den utstrekning det går fram av kulturminneloven.

Under forutsetning om at kulturminner ivaretas slik det går fram av MTA og dettegodkjenningsvedtaket, vurderer vi vilkåret som oppfylt.

3.2 Fasade på stasjonsbygning

I NVEs notat «bakgrunn for vedtak» legges det til grunn at «nye Hamang transformatorstasjon innebærer en vesentlig visuell forbedring i Hamang-området sammenlignet med dagens situasjon siden denne erstatter dagens Hamang transformatorstasjon med utendørs koblingsanlegg. NVE har ingen merknader til foreslått fasadeutforming. NVE har imidlertid ingen innvendinger mot at Statnett under

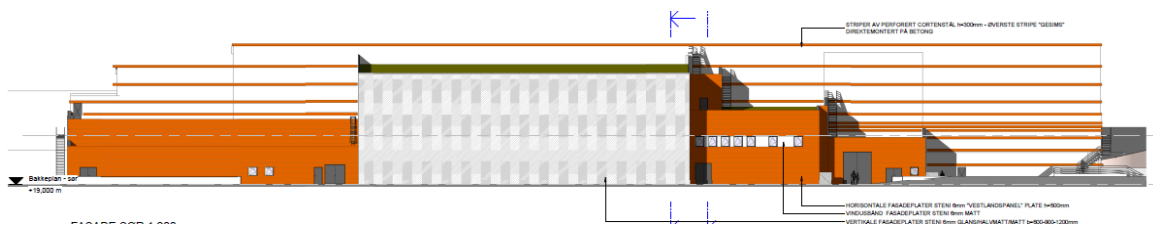

detaljprosjekteringen går i dialog med Bærum kommune for å gjøre mindre tilpasninger i fasadeutformingen. Dersom det skal gjøres vesentlige endringer i fasadeutformingen sammenlignet med det som er lagt til grunn i konsesjonen, må Statnett oversende oppdatert planunderlag til NVE for vurdering av om dette er konsesjonspliktig endringer».

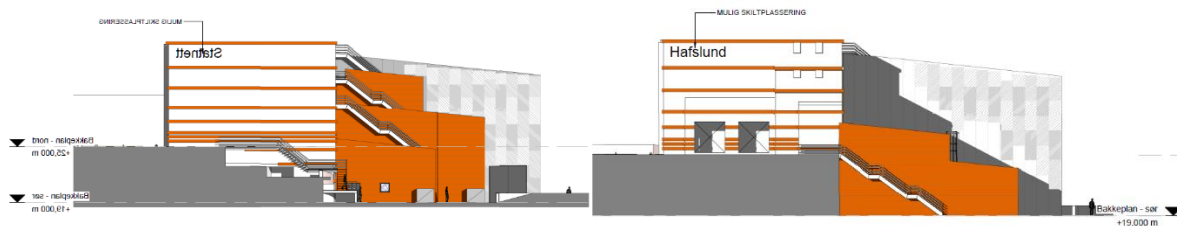
Stasjonsbygning skal ha en grunnflate på 3500 m², hvorav garasje og lagerbygget utgjør 120 m². Den arkitektoniske utformingen av stasjonsbygningen er lik skissene i Statnetts endringssøknad datert 25.09.2019. Statnett skriver i MTA at entreprenøren vil lage det endelige designet under detaljprosjekteringen av stasjonsbygget. NVE er positive til dialog mellom Statnett og Bærum kommune for å vurdere muligheter for å redusere byggets visuelle eksponering, men vi minner samtidig om formulering i NVEs «bakgrunn for vedtak» (gjengitt over) vedrørende vesentlige endringer i fasadeutformingen. Figurene nedenfor viser planlagt fasade uten innstrek-stativ.

Figur 1: Fasade nord

Figur 2: Fasade sør

Figur 3: Fasade øst

Figur 4: Fasade vest

3.3 Anleggsarbeid

Hele den aktuelle tomten som stasjonen skal bygges på har vært benyttet som anleggsområde av Statens vegvesen under bygging av ny E16 (Bjørngårdstunellen). Så godt som all vegetasjon på området ble fjernet da tomten ble brukt som anleggsområdet. Det er svært lite av opprinnelig masser fra overflaten igjen på området. I MTA går det frem at det ikke er planlagt skogrydding i forbindelse med tiltakene beskrevet i denne MTA-planen. I den nord-vestlige delen av tomten skal det fjernes noe vegetasjon.

Anleggsarbeidet foregår i nærheten av boligbebyggelse. I den nord-vestlige delen av tomten skal det sprenges bort ca. 12 000 m³ berg. For å redusere risiko for at sprengstein kommer på avveie, skal det benyttes matter ved sprenging. NVE setter derfor vilkår i godkjenning av MTA om at det skal brukes matter ved sprengningsarbeidene for å unngå at sprengstein spres utover området.

Eksisterende veier og parkeringsplasser vil bli benyttet under anleggsarbeidet. Sameiene har i sin høringsuttalelse kommet med ønske om vintervedlikehold for vei. I MTA står det at det skal opprettes rutiner for forsterket vintervegvedlikehold. Videre står det i MTA at det skal iverksettes tiltak for å redusere støv og tilsøling av veinettet i området som påvirkes av anleggsarbeidet. Støv fra anleggsarbeider og transport skal begrenses ved tildekking av masser og vanning og salting av veier. NVE konstaterer at Statnett i anleggsarbeidene vil legge til grunn retningslinjene for behandling av støv i arealplanlegging (T-1442/2016).

I anleggskonsesjonen la NVE til grunn at det skal etableres en midlertidig sykkel- og gangsti for å ivareta mye trafikanter. Grunnet anleggsarbeider vil det i perioder være begrenset tilgang til gang/sykkelvei ved Hamang terrasse. Det fremgår av MTA at det skal anlegges en midlertidig adkomstvei nedenfor Bjørnegård stasjon og opp til Hamang Terrasse for myke trafikanter. MTA beskriver at ny gang/sykkelvei ikke skal medføre økt fare for myke trafikanter der ny gang/sykkelvei avsluttes mot lokal vei. Statnett skriver i e-post datert 13.11.2020 at de har gjennomført befarings med naboene og Bærum kommune vedrørende den midlertidige gang/sykkelveien, hvor det ble enighet om en løsning. NVE er positive til utfallet av gjennomført befarings.

På Franzefossveien vil nordre fil sperres av i en lengre periode i 2021 og 2022. Av MTA fremgår det at det skal etableres godkjente tiltak (lysanlegg eller lignende) for å ivareta trafikksikkerheten. Ettersom anleggsarbeidene foregår i et tett bebygde område vil det være av stor betydning med god informering og varsling til omgivelsene. NVE vil derfor sette vilkår om at Statnett innen rimelig tid skal varsle innbyggerne i området som berøres av stengning av vei grunnet anleggsarbeider.

Det skal etableres en permanent adkomstvei inn til nye Hamang transformatorstasjon. Adkomstveien skal etableres med en tilkobling mellom Ringeriksveien og vei til Hamang Terrasse. Det kommer frem av MTA at veien skal benyttes til transformatortransport og at Statens vegvesen har gitt tillatelse til tiltaket.

Det skal ikke benyttes helikoptertransport i bygging av nye Hamang transformatorstasjon.

Anleggsområdet ligger tett inntil Sandvikaelva. NVE konstaterer at anleggsarbeidet ikke skal føre til forurensninger av elva og at utilsiktet avrenning må unngås. Det fremgår av MTA at det ikke skal gjøres tiltak i elvas kantsone. Ved anleggsarbeider i forbindelse med trekking av ledninger for Sylling 1 og 2 over Sandvikaelva til Nye Hamang skal eksisterende adkomst benyttes.

Bærum kommune skrev i sin høringsuttalelse at dersom det avdekkes forurensning underveis er tiltakshaver ansvarlig for å utarbeide en tiltaksplan som oversendes forurensningsmyndigheten i kommunen. NVE har i telefonsamtale med Statnett 19.11.2020 fått bekreftet at Statnett skal utarbeide en tiltaksplan for forurensning, men at planen skal utarbeides i forbindelse med riving av dagens transformatorstasjon.

NVE mener Statnett SF ellers har beskrevet godt hvordan anleggsarbeidene og istandsettingen skal gjennomføres, og har ingen ytterligere kommentarer

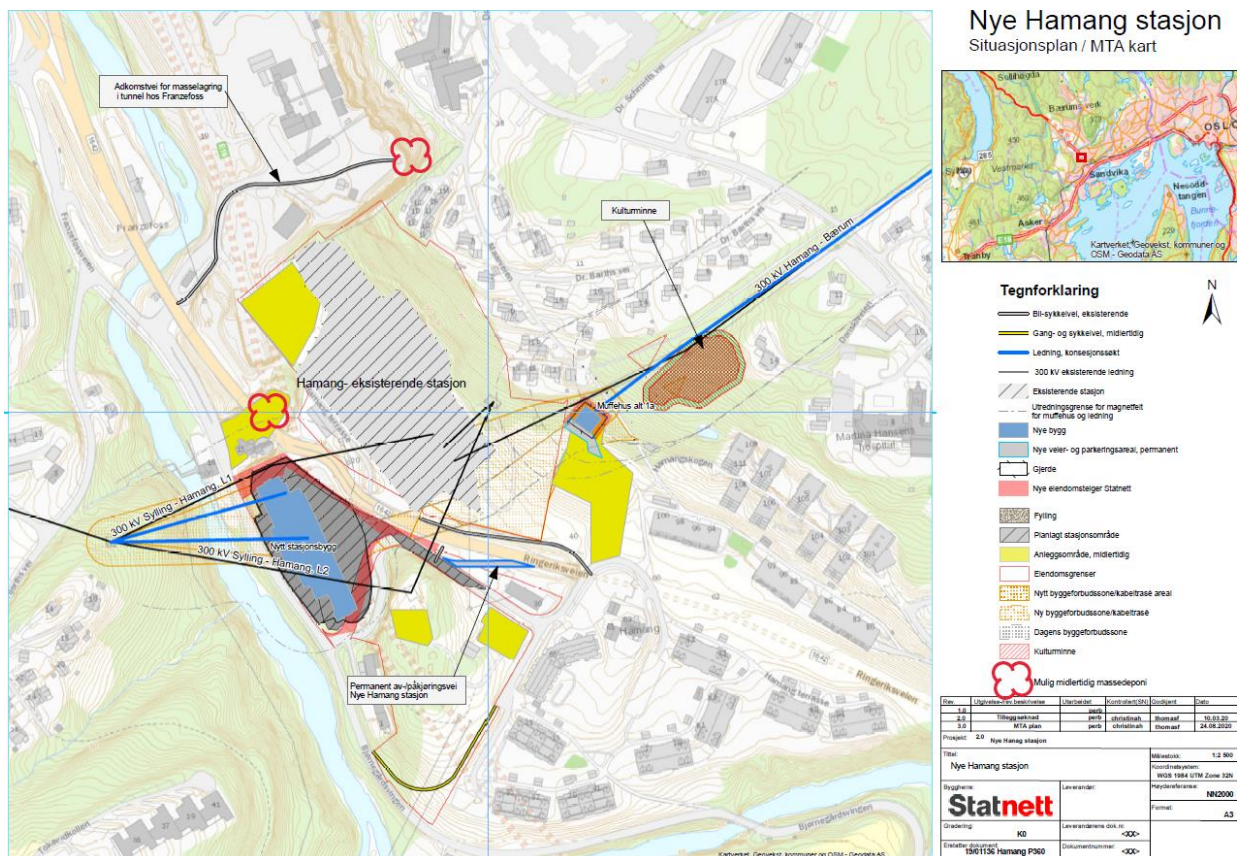

3.4 Riggområder og massedeponier

Ved dagens transformatorstasjon skal det etableres to brakkerigger som skal benyttes som kontor- og anleggsrigg med parkeringsplasser. Statnett fikk forhåndstillatelse til å starte opp arbeidene med brakkeriggene før godkjent MTA, i vedtak datert 28.09.2020.

Det fremgår av MTA at den nye stasjonstomten har begrenset areal. Det vil være behov for midlertidig lagring av masser utenfor stasjonstomten. De aktuelle arealene er inne i tunnel på Franzefossområdet og under Ringeriksveien ved Franzefoss siloer, jf. figur 5.

NVE anser det som positivt at massetransport minimeres i størst mulig grad ved å mellomlagre masser i nærområdet. Det må påberegnes noe støy knyttet til tipping og transportering av masser. NVE vurderer imidlertid at ulempene for omgivelsene vil være begrenset, ettersom hele området i nærheten av Hamang transformatorstasjon vil være sterkt preget av anleggsarbeid. NVE viser til MTA hvor det går fram at Statnett skal forholde seg til retningslinjer for støy (T1442/2016).

Figur 5: Bildet viser plankartet for MTA med røde ringe som markerer områdene hvor midlertidige masser skal lagres

3.5 Naturmangfold

Tiltaket vil ikke komme i konflikt med viktige naturverdier. Vi viser for øvrig til NVEs vurdering i konsesjonsvedtaket om at tiltaket ikke vil gi noen vesentlig negative virkninger for naturmiljø. De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§8-12 er vurdert i konsesjonsbehandlingen og konsesjonsvedtak av 01.07.2020. Vurderingene bygger på et oppdatert kunnskapsgrunnlag og er tilstrekkelig konkrete og dekkende for tiltaket. De legges derfor til grunn for dette vedtaket.

I konsesjonen er det satt vilkår om at det skal gjøres tiltak for å hindre spredning av fremmede arter i forbindelse med anleggsarbeidene, og at det skal gjennomføres en kartlegging av områder som berøres av anleggsarbeidene der det kan være høy risiko for spredning av fremmede arter. I notatet «bakgrunn for vedtak» som ligger til grunn for anleggskonsesjonen, viser NVE til at det er registrert flere fremmede arter med stort spredningspotensial i området hvor nye Hamang transformatorstasjon skal etableres. Dette bekreftes av vårt søk i artsdatabanken den 25.11.2020.

I MTA fremgår det at opprinnelige masser på området til nye Hamang transformatorstasjon ble fjernet i forbindelse med E16 prosjektet til Statens vegvesen. Selv om opprinnelige masser i området er skiftet ut med nye masser, mener NVE det er en risiko for at nye masser også inneholder fremmede arter. Statnett har i tilleggsopplysninger datert 27.11.2020 opplyst at entreprenør har befart anleggsområdene uten å oppdage fremmede arter. Det har også vært kontakt med Bærum kommune og sjekk i kartdatabaser. Statnett opplyser også at det er utført prøvegravinger og analyser for å avdekke eventuelle foreurensninger i grunnen. Det er imidlertid ikke laget en egen rapport for kartlegging av fremmede arter, slik som konsesjonsvilkåret sier at skal gjøres før anleggsstart. I møte med Statnett den 27.11.2020, påpekte NVE at dette må gjennomføres.

I tilleggsopplysninger datert 27.11.2020 opplyser Statnett at det vil bli gjort en kartlegging av fremmede arter så snart som mulig, og at de i første omgang ikke vil gjøre anleggsarbeid i områder hvor det er potensiale for funn av fremmede arter. NVE legger til grunn at det benyttes relevant kompetanse til dette arbeidet. Dersom kartleggingen i forkant av anleggsarbeidet avdekker fremmede arter, viser NVE til kapittel 5.2.3 i MTA om at forekomster skal håndteres etter forskrift om fremmede organismer. NVE vil sette vilkår om at Statnett oversender rapporten for kartlegging og håndtering av fremmede arter når denne foreligger.

Av hensyn til fremdriften i prosjektet, vil NVE tillate at Statnett kan starte med arbeider som ikke kan bidra til spredning av fremmede arter før det er foretatt en kartlegging av fremmede arter. Dette gjelder arbeid som ikke berører vegetasjon, i tråd med følgende liste oversendt av Statnett den 27.11.2020:

1. Etablere skiltvedtak inkl trafikklys
2. Montere tung sperring i franzefossveien
3. Montere tett gjerde på topp av sperring
4. Sette ut nye lysmastfundamenter (elementer som står på bakken)
5. Nettservise flytte eksisterende lysmaster 5 stk
6. Merke opp tiltaksgrensa i nord
7. Søk etter sprengstoff med hund
8. Frilegge sekantmur for riving
9. Rive sekantmur

Tilleggsopplysninger som dere må være oppmerksomme på

Orientering av grunneiere og rettighetshavere

Vi ber dere, så snart som mulig, om å orientere berørte grunneiere og rettighetshavere om dette vedtaket. Orienteringsbrevet finnes vedlagt, og vedtaket skal følge orienteringen. Kopi av underrettingen med tilhørende adresseliste skal sendes til NVE.

Krav om internkontrollsystem (IK-system)

Internkontrollsystem for energianlegg gjelder fra 1.1.2019, NVE forutsetter at dette er på plass og at det følges opp.

Plan- og bygningsloven

For anlegg for overføring eller omforming av elektrisk energi som har anleggskonsesjon etter energiloven, gjelder ikke plan- og bygningsloven (pbl) med unntak av kapittel 2 og 14. Det betyr at det for gjeldende anlegg verken er nødvendig med dispensasjon fra gjeldende kommunale arealplaner eller kommunal byggesaksbehandling, jf. pbl §1-3.

Når anlegget er ferdig bygget, skal kommunen få tilsendt kartdata i egnet kartformat med alle fysiske anlegg slik at kartdata på enkel måte kan gjøres tilgjengelig, jf. byggesaksforskriften (SAK 10) § 4-3, siste ledd.

Nødvendige tillatelser etter annet lovverk

NVE minner om at anlegget er underlagt kraftberedskapsforskriften (FOR-2018-11-01-1641). NVE har ikke vurdert om tiltaket tilfredsstillende forskriftens krav.

Før anleggsarbeidet starter er tiltakshaver ansvarlig for å innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se informasjon om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Ingunn Åsgard Bendiksen
direktør

Øyvind Leirset
Seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg:

MTA nye Hamang transformatorstasjon, del 1 - stasjonstomta

Orienteringsbrev

Kopi til:

Bærum kommune
FYLKESMANNEN I OSLO OG VIKEN
Heidi Elisabeth Krossen
Jona Ragnardottir
SAMEIET HAMANG TERRASSE 55
STATENS VEGVESEN
STATNETT SF v/Christina Hansen
STATNETT SF v/Thomas Weisser Fennefoss
VIKEN FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no . NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.